

DWORY, ZAMKI I PAŁACE.

20. Dwór w Wielicku.

Na Wołyniu, w powiecie kowelskim, leży stara wieś Wielick, która należała niegdyś do ks. Józefa Sapielhy, krajczego Wielkiego ks. Litewskiego, a od roku 1794 jest własnością rodziny Ładobaczewskich.

Dwór wielicki, którego widok podajemy, zbudowany w połowie XVIII-go stulecia, z charakterystycznym dachem mansardowym, stanowi ciekawy zabytek dawnego budownictwa drzewnego w Polsce; na zewnątrz zachował się dotychczas zupełnie dobrze, w środku natomiast jest już mocno ruinowany i chyli się ku upadkowi. Ganek, który tu widzimy na załączonej rycinie, jest późniejszym dodatkiem, wykonany jednak został podług pozostałych śladów dawnego podjazdu. Plan domu jest bardzo wygodny, pokoje obszerne, wielka sala balowa,

6 sążni długa i 5 sążni szeroka, mogła pomieścić 100 par tańczących. Na piętrze znajdowało się kilka pokoi już dawno niezamieszkałych, była sala teatralna i koncertowa. Dwór wielicki był zbudowany na pałac myśliwski, gdyż posiadał tylko parę pieców z kafli gdańskich, inne zaś pokoje miały kominki, sięgające do sufitów, z których tylko jeden niestety zachował się w dawnym stanie, inne zaś uległy późniejszemu przeróbkom i straciły swój wygląd pierwotny. Dotychczas zachowały się nazwy pokoi: niebieski, złoty, bilardowy, chiński; ten ostatni jeszcze przed 10 laty miał ładne malowidła ściennie wykonane na płótnie, przedstawiające sceny z życia i zwyczajów chińskich. W pokoju tym był śliczny kominek, drzewem wykładany; szkoda, że podczas przeróbek ozdoby nie zachowano. Wysokość pokoi 390 cm., drzwi natomiast bardzo niskie, bo zaledwie 213 cm. wysokie. Wejście na górę wygodne, schody ozdobione ładną po-

DWÓR W WIELICKI

po. 1907, 1908, H. Wierzbicki

ręczą. Za dworem park, a w nim stare aleje klonowe i lipowe.

W archiwum dworu znajduje się mapa dawnego księstwa wielickiego, obejmującego kilkanaście wsi okolicznych i kopia aktu z roku 1526, potwierdzającego różne przywileje, nadane przez wielkiego ks. Świdrygajłę Olgierdowicza księciu wielickiemu Grzegorzowi Kużanowiczowi. Akt pisa-

ny po rusku, na kopii brak podpisu; — z treści i daty można wnioskować, że oryginał był podpisany przez króla Zygmunta Starego. Obecnie utrzymały się w ręku poprzednich właścicieli: Wielicki i Janówka—Łada-Lobaczewskich i Kuchary—Rozańskich; reszta majątków częścią przeszła w ręce rosyjskie, w części została rozparcelowana.

Konstanty Teleżyński.

